

filosofskiy-slovar.html.

3. Салтєвський М. В. Криміналістика : підручник : у 2 ч. Харків : Консум, 2001. Ч. 2. 528 с.

4. Єфімов М. М. Окремі питання проведення слідчого експерименту при розслідуванні злочинів проти громадського порядку. *Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу*. Харків, 2017. URL : http://univd.edu.ua/general/publishing/konf/08_11_2017/pdf/34.pdf.

Сьвєнія ДЕРКАЧ

курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

НЕЗАКОННЕ ПРОВЕДЕННЯ АБОРТУ АБО СТЕРИЛІЗАЦІЇ

Більшовицька революція на початку ХХ століття, період класової боротьби, соціальні конфлікти та війни, період науково-технічної революції, фемінізація, церква у Західній цивілізації, яка понизила свій рівень впливовості, стали наслідком проблеми вчинення незаконних абортів [1].

У сучасній юридичній науці виникла гостра проблема щодо формулювання предмета незаконного проведення абортів. Внаслідок чого у теорії не сформоване чітке питання щодо необхідності забезпечення охорони життя ненародженої особи. Проведення абортів – це штучне переривання вагітності, вчинене за згодою жінки на проведення операції [2]. Незаконне проведення абортів визначається вчиненням переривання вагітності без згоди жінки, із застосуванням фізичного насильства, проведення абортів попри медичні протипоказання, а також вчинення не у спеціалізованих закладах охорони здоров'я. Залежно від форми вини, обставин справи кваліфікація, щодо покарання кримінального правопорушення виражена в ст. 121, 128 140 ККУ. Правове регулювання щодо відповідальності за незаконне проведення абортів або стерелізації зазначено у статті 134 Кримінального Кодексу України [3, с. 61–67]. Об'єктом цього кримінального правопорушення є здоров'я вагітної жінки, щодо якої здійснюється незаконне штучне переривання вагітності. Суб'єктом є особа, яка досягла 16-річного віку та не має спеціальної медичної освіти, що засвідчує можливість його проведення. Ними можуть бути: лікарі, що отримали вищу медичну освіту, але не уповноважені на проведення цих операцій; особи, що належать до середнього медичного персоналу; а також особи, які не мають стосунку до медицини. Суб'єктивна сторона кримінально протиправного діяння характеризується психічним ставленням об'єкта до дій, що спричиняють суспільно-небезпечні наслідки, а в цьому правопорушенні вони становлять прямий умисел. Об'єктивна сторона виражається у вчиненні правопорушення суб'єктом, який не має спеціальної медичної освіти на проведення переривання вагітності, що спричинив тривалий розлад здоров'я потерпілої, безплідність, а також смерть. Щодо правового регулювання незаконного проведення абортів в європейських державах, то законодавством закордонних країн передбачено різні види законів, які дозволяють проведення штучного переривання вагітності. Лише в невеликій групі країн дозволено проводити аборт за бажанням вагітної жінки. В таких країнах, як Англія, Ісландія, Угорщина та інших – за наявності медичних та соціальних протипоказань. В Іспанії, Португалії та Польщі він можливий за обставин, що загрожують фізичному або психічному здоров'ю жінки [4]. Щодо Північної Ірландії, то вона має досить суворі закони та передбачає здійснення штучного переривання вагітності тільки, якщо вона становить загрозу здоров'ю вагітної жінки. Отже, підсумовуючи, можна зазначити, що кваліфікуючими ознаками є тривалий розлад здоров'я жінки, безплідність та смерть, а також згода потерпілої на проведення незаконної стерилізації не можна розглядати як обставину, що виключає кримінальну протиправність діяння.

---

1. Дьоміна О. П. Питання кримінального права, кримінології та кримінально-виконавчого права. Зарубіжний досвід кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів або стерилізації. С. 147–151. URL : http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/2_2021/24.pdf

2. Науково-практичний коментар до ст. 134 Кримінального кодексу України, 01.01.2009. URL.: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KK004637?an=7>

3. Пересада О. М. Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика. №1, 2021. С. 67.
URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/kval-ok-zlochuniv-25-04-207/lectures/lecture_1.html.

4. Даніель А. В. Законодавче регулювання штучного переривання вагітності : досвід Польщі та України, 2021 р. URL : https://protocol.ua/ru/zakonodavche_regulyuvannya_shtuchnogo_pererivannya_vagitnosti_dosvid_polshchi_ta_ukraini/.

Валерія КЛЬОВА

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Світлана ШАЛГУНОВА

професор кафедри
кримінально-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНУ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В КРАЇНІ

На сьогодні тема національної безпеки під час дії воєнного стану є дуже актуальною темою. Вже скільки часу наша держава перебуває у стані невизначеності. Російська Федерація після декількох років тиші знову вирішила показати, на що вона здатна. На цей час захист національних та людських інтересів є дуже важливим інститутом та дуже величезною проблемою.

Нагальною потребою буде відмітити те, що сучасні загрози, які розпочались нещодавно, зумовили ухвалення та внесення деяких змін та доповнень до Кримінального процесуального кодексу України, для того щоб кримінальна сфера виконувала свої повноваження належним чином у цих надзвичайно складних умовах.

Зазначимо, що стосовно наукового погляду, то на сьогодні вкрай мало наукових публікацій, які б дійсно змогли висвітлити основну проблематику національної безпеки під час дії воєнного стану. Проте за правову основу розгляду цієї теми ми можемо звернутись до Кримінального процесуального кодексу України, а також Закону України «Про національну безпеку України».

Перед початком аналізу проблем національної безпеки в контексті кримінального процесуального закону під час дії воєнного стану в країні для розуміння зазначимо, що ж таке національна безпека, воєнний стан та коли ці два поняття можуть збігатись.

Розглядаючи «національну безпеку» як термін, варто звернутись до Закону України «Про національну безпеку України», де у ст. 1 зазначається, що національна безпека України – захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [3]. Також щодо цього зазначимо, що під національною безпекою варто розуміти здатність певної країни вчасно виявляти, а також вміти правильно і точно запобігати загрозі національним інтересам держави. Відповідність цій умові буде забезпечуватись тоді, коли буде національний інтерес в пріоритеті у державі.

На сьогодні основним виходом із наявної складної внутрішньої та зовнішньої ситуації має стати підвищення рівня національної безпеки шляхом посилення ефективності внутрішньодержавних процесів, забезпечення і гарантування державного суверенітету та територіальної цілісності на основі демократичного розвитку суспільства і держави, дотримання високого рівня захисту прав і свобод, практичне запровадження європейських демократичних засад розвитку держави та суспільства, утвердження європейських цінностей, продовження реформування національної економіки [3, с. 180].

Повертаючись до реалій сьогодення, відмітимо декілька суттєвих питань щодо практичної складової національної безпеки.

1. Одним із найбільш поширених видів кримінальних правопорушень у сучасній Україні в контексті проведення військових дій на сході нашої держави є перешкоджання